

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. +370 679 73 210, el. p. dmm@lrkm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Aplinkos ministerijai	2023-12- Nr. S2-
Krašto apsaugos ministerijai	Į 2023-11-23 Nr. S-4375
Užsienio reikalų ministerijai	Į 2023-10-30 Nr. S-4091
Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos	
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui	

Kopija - Šiaulių miesto savivaldybės
Merui Artūriui Visockui

DĖL ANTROJO PASAULINIO KARO SOVIETŲ SAJUNGOS KARIŲ PALAIKŲ PERLAIDOJIMO

Kultūros ministerija gavo Šiaulių miesto mero Artūro Visocko kreipimąsi „Dėl Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaikų perkėlimo“ (pridedama), kuriame atkreipiamas dėmesys į nepakankamą teisinį reglamentavimą, susijusį su Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietų perkėlimu.

Dabartinis teisinis reglamentavimas, nustatytas Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo 29 straipsnio „Kapinių panaikinimas“ 4 dalyje, draudžia panaikinti įstatymų nustatyta tvarka į Kultūros vertybių registrą įrašytus kapus ir kapines, o karių kapai ir kapinės gali būti panaikinti tik tada, kai Krašto apsaugos ministerija pritaria tokiam sprendimui. Toks kategoriškas draudimas iškelti karių kapus ar kapines, registruotas Kultūros vertybių registre, užkerta kelią, esant tikrai objektyviam poreikiui, savivaldybei priimti atitinkamą sprendimą ir tam tikslui gauti valstybės biudžeto finansavimą.

Kita vertus, Šiaulių miesto mero rašte minimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Rezistentų ir kitų asmenų, nužudytų okupacinių režimų metu, palaikų perkėlimo, laidojimo vietų įamžinimo arba pažymėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), sovietų karių perlaidojimo atveju neturėtų būti taikomas, nes jis nereglamentuoja jau žinomų palaidojimų, kapinių ar kapaviečių įrašytų į Kultūros vertybių registrą perkėlimą. Šio Aprašo 4 punktą aiškiai pasako, kad minėtas Aprašas taikomas tik atsitiktinai randamiems palaidojimams ar užkasimo vietoms. Tai patvirtina ir atvejis, kai šio Aprašo nuostatos prieš keletą metų buvo pritaikytos Zokniuose atsitiktinai surastų belaisvių sovietų karių palaikų, apie kuriuos iki to laiko nieko nebuvo žinoma, perkėlimui.

Pažymime, kad viešojoje teisėje veikia bendras teisinio reguliavimo principas „galima tai, kas leidžiama“, pagal kurį kiekvienas viešojo administravimo subjektas gali veikti savo kompetencijos ribose pagal jiems suteiktus įgalinimus. Priešingu atveju, tokio subjekto priimti sprendimai gali būti pripažinti kaip neteisėti.

Ministerija, atsižvelgdama į tai, kad:

- Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo rengimas ir jo keitimas priskirtas Aplinkos ministerijos kompetencijai;

- tarptautinės humanitarinės teisės normas reglamentuoja 1949 m. rugpjūčio 12 d. Ženevos konvencija dėl sužeistųjų ir ligonių padėties veikiančiose armijose pagerinimo, Lietuvoje įsigaliojusi 1997 m. balandžio 3 d. ir 1997 m. priimti jos trys protokolai, kurie Lietuvoje galioja nuo 2008 ir 2011 metų ir juos įgyvendinti pavesta Krašto apsaugos ministerijai;
- Sovietų Sąjungos karių kapai yra reikšmingas paveldas užsienio valstybei;
- Sovietų Sąjungos karių kapai yra įrašyti į Kultūros vertybių registrą, siūlo surengti atsakingų institucijų atstovų pasitarimą.

Ministerija prašo Aplinkos, Krašto apsaugos, Užsienio reikalų ministerijų, Kultūros paveldo departamento ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro iki š. m. gruodžio 20 d. deleguoti savo institucijos atstovą (nurodyti kontaktinius duomenis) planuojamam pasitarimui, apie kurio datą ir laiką informuosime atskirai.

Ministerija, kol nesutvarkytas teisinis reglamentavimas Žmonių palaikų laidojimo įstatyme, neplanuoja 2024 m. savo biudžete numatyti lėšas kaip dotaciją Šiaulių miesto savivaldybei Sovietų Sąjungos karių palaikų perlaidojimui.

PRIDEDAMA. Šiaulių miesto mero 2023-10-30 rašto Nr. S-4091 kopija, 2 lapai.

Kultūros viceministras

Rimantas Mikaitis

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖ

Vasario 16-osios g. 62, 76295 Šiauliai,
tel. (8 41) 50 05 10, faks. (8 41) 52 41 15, el. p. rastine@siauliai.lt.
Savivaldybės kodas 111109429

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2023-10-30 Nr. _____

Kopija:

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos
tyrimo centrui

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
teritoriniams skyriams

DĖL ANTROJO PASAULINIO KARO SOVIETŲ SĄJUNGOS KARIŲ PALAIKŲ PERKĖLIMO

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos 2022 m. pavasarį teikė savivaldybėms metodinę pagalbą/informaciją dėl Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietų perkėlimo. Kaip matyti iš šių rekomendacijų, teisinis reglamentavimas nėra pritaikytas Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietų perkėlimui.

Pasikeitus geopolitinei situacijai, per metus nebuvo parengti teisės aktų pakeitimai formuojantys vieningą valstybės politiką dėl palaidojimo vietų perkėlimo. Šiuo metu galioja tik rezistentų ir kitų asmenų, nužudytų okupacinių režimų metu, palaikų perkėlimo, laidojimo vietų įamžinimo arba pažymėjimo tvarka. Prašome papildyti šį teisės aktą, arba priimti naują, reglamentuojantį Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietų perkėlimo tvarką.

Keičiant teisinį reglamentavimą, atsižvelgiant į tai, kad 28-iose savivaldybėse yra 69 Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vietos, būtina suplanuoti ir numatyti 2024 m. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos biudžete lėšas tikslinei dotacijai, t. y. finansuoti palaikų perkėlimą.

Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Rezistentų ir kitų asmenų, nužudytų okupacinių režimų metu, palaikų perkėlimo, laidojimo vietų įamžinimo arba pažymėjimo tvarkos aprašo 12 punktu, palaikų perkėlimo, laidojimo vietos įamžinimo arba pažymėjimo išlaidos kompensuojamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai šiam tikslui numatytų lėšų. Tais atvejais, kai surandama daugiau nei 20 palaikų, lėšos, ne didesnės kaip 20 bazinių socialinių išmokų dydžio vieniems palaikams perkelti, laidojimo vietai įamžinti arba pažymėti, savivaldybės vykdomosios institucijos teikimu planuojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžete ministerijai ir skiriamos savivaldybei kaip dotacija.

Savivaldybės meras

Artūras Visockas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖ 188771865, Vasario 16-osios g. 62, Šiauliai LT-76295
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ANTROJO PASAULINIO KARO SOVIETŲ SĄJUNGOS KARIŲ PALAIKŲ PERKĖLIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-30 Nr. S-4091
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Artūras Visockas, Meras
Sertifikatas išduotas	ARTŪRAS VISOCKAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-30 11:41:09 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-30 11:41:24 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-04-11 16:03:57 – 2025-04-10 16:03:57
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Šiaulių miesto savivaldybės administracija, i.k. 188771865 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 12:38:08 iki 2024-12-19 12:38:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-30 12:52:08)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-30 12:52:08 Dokumentų valdymo sistema Avilys

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija 188683671, J.Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ANTROJO PASAULINIO KARO SOVIETŲ SąJUNGOS KARIŲ PALAIKŲ PERLAIDOJIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-12-11 Nr. S2-2287
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-12-11 Nr. G-9498
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rimantas Mikaitis, Viceministras, Ministro kabinetas
Sertifikatas išduotas	RIMANTAS MIKAITIS, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-12-11 15:00:59 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-12-11 15:01:08 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-11 11:01:41 – 2026-05-10 11:01:41
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Šiaulių miesto savivaldybės administracija, į.k. 188771865 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 12:38:08 iki 2024-12-19 12:38:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74.6
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-12-13 02:39:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-12-13 02:39:15 Dokumentų valdymo sistema Avilys